

CAL REDUIR LES DISTÀNCIES ENTRE LA NORMATIVA I L'ESTÀNDARD, PERÒ NO A QUALSEVOL PREU

Joan Abril
Español

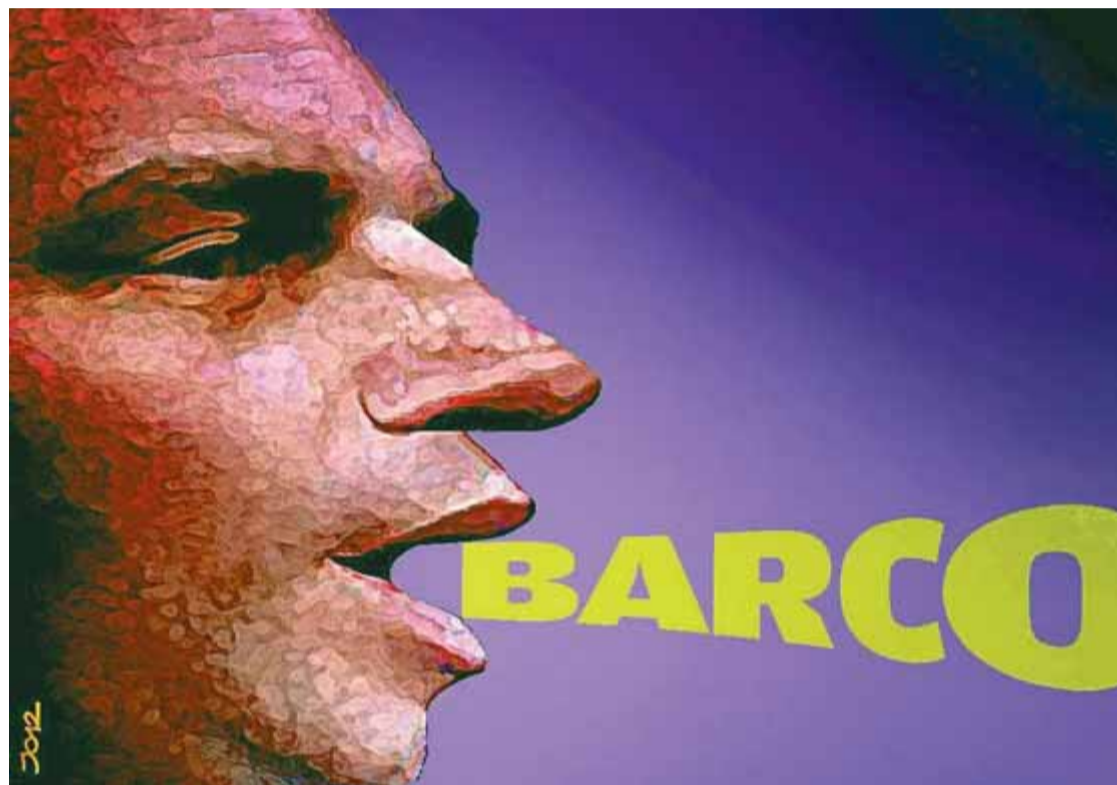
Filòleg

¿Què ens cal per seduir?

És en les distàncies curtes quan un se la juga, com ara en una relació de parella. Però ¿i si això es dona entre la normativa i l'estàndard? ¿Qui se la juga i per què? El dijous 8 de març, el Col·legi de Doctors i Llicenciats va organitzar una taula rodona sobre estàndard i correcció en el català actual. Alguns dels ponents consideraven que la distància entre la normativa i l'estàndard s'hauria de reduir perquè l'IEC, diuen, hauria de ser més propera a les "necessitats" reals o lingüístiques en el dia a dia.

LA SECCIÓ FILOLÒGICA –amb uns pressupostos irrisoris comparats amb els de la Real Academia, que també paguem els catalans– ha acabat d'entrellistar la redacció de la sintaxi normativa, i probablement l'any que ve la publicarà en xarxa. Sembla que aquesta sintaxi escurça les distàncies amb els models de llengua a l'ensenyament i als mitjans de comunicació, i aquest escurçament es podrà veure en la incorporació de qüestions no reconegudes fins ara.

PERÒ ¿QUÈ ÉS LA NORMATIVA?, i ¿què és l'estàndard? Sabem que Sergi Pàmies o Quim Monzó fan servir combinacions pronominals no reconegudes de moment per la normativa: n'és un exemple *l'hi diré* en lloc de *li ho diré*. Si som conscients del que diu la norma, i també sabem què és col·lo-

JORDI SOLER

La nova gramàtica haurà d'incloure fenòmens sintàctics que són molt vius entre els parlants però també haurà de mostrar les normes en els seus diversos contextos o gèneres estilístics

quial genuí, aleshores la distància es redueix considerablement. Vull dir que la reducció pronominal, per exemple, és una adaptació de la norma a un registre proper a l'estàndard, i per tant la solució presa és adequada al registre literari d'aquests dos autors.

EN EL DEBAT, PERÒ, ES VA insistir en la distància entre la varietat estàndard (que és la varietat comuna a tots els dialectes, que comparteix de cadascun les formes més generals) i la normativa. Per exemple, el po-

nent Joan Badia ens deia que els manuals són massa restrictius i que s'ha de treballar molt més la competència comunicativa. Hi estic plenament d'acord. Ara bé, per poder organitzar un discurs argumentat, i amb un estil propi, el primer que cal és tenir coneixements de les normes gramaticals i dels usos de l'estàndard i de les varietats no estàndards. Sense aquests coneixements previs, no podem gaudir d'un aprenentatge comunicatiu, d'un aprenentatge basat sobretot en la diversitat textual.

UN ALTRE DELS PONENTS, Albert Pla, comentava que hi ha d'haver una ampliació de la normativa, fruit de la necessitat dels mitjans de comunicació. Es dona, a vegades, en els llibres d'estil una transgressió de la normativa com a reflex entre la norma i l'ús. Exemples: *n'hi donaré* o *li'n donaré*, *per + infinitiu*, *hi ha* o *hi han...* Però la pregunta que ens fem és: ¿realment un mitjà de comunicació transgredeix la normativa, o simplement l'està reinterpretant o adequant estilísticament? (llevat que l'adequació es basi en criteris de dubtosa genuïtat, és clar). És cert que la nova gramàtica haurà d'incloure certs fenòmens sintàctics que tenen també molta vitalitat entre els parlants, ni que sigui d'un sol dialecte, però també és cert que la nova gramàtica ha de mostrar les normes en els seus diversos contextos o gèneres estilístics.

SI TOTHOM ESTÀ D'ACORD que cal reduir més les distàncies entre normativa i estàndard, aleshores cal que hi hagi un joc de seducció permanent entre la institució acadèmica i el món d'ensenyament i dels mèdia; un joc que ens permetrà concloure que la paraula viva és la que neix del cor, és també la que estudia l'acadèmia i és finalment la que es reinventa permanentment perquè la societat la gaudeixi en la seva màxima plenitud.

Un energumen

Isabel Llauger

Directora de comunicació

L'escena: un senyor comparteix taula amb una senyora en l'acte d'inauguració de l'exposició 25 años de relaciones diplomáticas España Israel. La inauguració no pinta bé. No transcorre plàcidament. Dues noies simpatitzants amb el poble palestí interrompen l'acte i, una a cada banda

del local (una d'elles porta desplegada la bandera palestina), protesten escridassant i boicotejant la inauguració. Totes dues criden, de manera airada, consignes demanant la llibertat d'aquest poble reiteradament vilipendiat.

El senyor que està assegut a la taula i ha d'inaugurar l'exposició, Antonio Mora (president de l'associació de la premsa de Granada), demana diverses vegades a les noies cridane-

res que deixin de cridar per tal que l'acte es pugui desenvolupar tal i com estava previst. Les noies en qüestió no cedeixen i, aleshores, de manera contundent, amb seguretat i aplom, el senyor s'aixeca i mentre camina cap a una de les noies (la que porta la bandera) va traient-se el cinturó amb una destresa pròpia d'un domador de circ o d'un *stripper* i, una vegada tret, el doblega i l'agafa per les dues puntes

mentre s'acosta amb el braç enlaire a la noia abandonada que segueix cridant i llançant consignes reivindicatives. L'energumen en qüestió és a punt de descarregar el cinturó a l'esquena de la noia quan veu que una televisió local (Canal Sur) està filmant i recollint tot el que passa. La bèstia es para, passeja per la sala tot descarregant la ràbia sense haver pogut fer allò que semblava que volia fer en un principi i s'asseu

entre les cadires del públic.

El senyor en qüestió ha dimitit el seu càrrec (només faltaria!!!) i ha demanat disculpes explicant que "*sus actos le han sumido en un estado de profunda tristeza y desconcierto*".

Segurament amb aquesta dimissió n'hi hauria d'haver prou. És probable, però què volen que els digui. A mi em va deixar una mica més que preocupada la facilitat i destresa

amb què aquell subjecte va fer el gest d'estirar el cinturó, plegar-lo i aixecar el braç amenaçant. Fa pensar. I jo dec ser molt i molt mal pensada, però em va semblar que aquell gest estava massa interioritzat i em va fer por.

I el pitjor i el que realment ens hauria de fer por a tots plegats és que, per a més d'un i més d'uns quants, no n'hi ha per tant. Però sí. N'hi ha per tant. Quants de miserables!